

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám alatt.
Kiadóhivatal: Sándor Régens-utca 39. szám.
Sürgőnycim: „Délbácska”. Telefonszám: 137.

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár: Egy hóra . . . 10 Din.
Negyedévre: 30 Din. — Félévre . . . 60 Din.
Egyes szám ára fél dinár.

Uj adókra

van szüksége az államnak új kiadások, hatványozott szükségletek fedezésére. Új feladatok támadnak, új célok várnak megoldásra, melyekre az állam eddigi pénzforrásaiból már nem telik, ami a pénzügyi kormányzatot újabb és újabb források felkutatására készteti, jóllehet garmadával dül a pénz az adószedő zsákjába, aki hű sáfárja gazdájának, az állampénztárnak. Szédítő összegek emésződnek fel és csak folyton gyűl a pénz, amelynek nincs sehol sem megállása. Szertefoszlik, eloszlik, mint a köd a decemberi délelben. De mindenkire ránehezedik egyformán, kiméretlenül és mégsem azok sopánkodnak miatta, akiknek keserves izzadmányából kerülnek ki nehéz milliárdok, hanem azok, akik csak közvetítik az adók beszedését, mely tulajdonképpen másoktól származik. A verejtékező tömeg, a munkában görnyedő milliók dolgozzák ki izmaik erejét, lelkük nemességét, hogy hozzájáruljanak az állami gépezet zavartalan működésének a biztosításához. Egymásután jönnek az újabb és újabb adók, amelyek mind a közváltalaira nehezdednek és mégis csak kevesen, a kiválasztottak azok, kik minden újabb kalapácsütésnél felhorkannak. A misera plebs contribuens, amely évszázadok és évezredek óta élvezte az adófizetés fanyar gyümölcsét, most is épügy nyeli naponként a keserű labdacsoakat, mint akár XIV. Lajos korában. És mégis némán, a megváltozhatatlanba való megnyugvással teljesíti kötelezettségeit. És míg egy rész megnyugszik, mások mindig feljajdulnak, ha valamelyes számukra kellemetlen adórendelkezés jön. Pedig nem ők viselik ennek a terhét, megint csak áthárítják a milliókra, sőt lesznek olyanok is, akik nemcsak ezt fizettetik meg másokkal, hanem kapzsiságuk jó ürügyül használja ezt fel újabb machinációkra, amelyekkel megnehezíteni igyekeznek az amugy is gondterhes életet, csakhogy kicsinyes anyagi telhetetlenségüket újabb zsiros falatokkal jóllakassák, minden csapás, amely őket éri, hatványozott visszahatást vált ki belőlük, amelyet végeredményben mint tiszta üzleti hasznot mutatnak ki évvégi nyereség-veszteség számlájukban. Ne játszák hát a mártírt kifelé, amikor bensőjük örömmünepet ül.

Megszavazták az indemnitást

Beograd, december 30. (Eredeti távirat.) Dr. Ribár Iván elnök a parlament mai ülését d. e. 9.30 órakor nyitotta meg. A teremben néhány miniszter és nagyon kevés képviselő volt jelen. Az elsők akik a terembe beléptek Prótics Sztóján, Dr. Ivanics Momcsilló és a jugoszláv néppárt volt, akik teljes számban jöttek el. A titkár felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet a Szkupstina megjegyzés nélkül elfogad. A napirendre való áttérés előtt Pasics miniszterelnök két interpellációra válaszol. Piletics Szpas. oje montenegrói radikális képviselő kérdést intézett, vajjon megfélemlenek-e a valóságok az Olaszország által terjesztett hírek, hogy Montenegró hovatartozása ügyében népszavazást fognak elrendelni. Pasics erre azt felel, hogy Montenegró épügy hozzátartozik SHS királysághoz, mint a többi tartomány is, Olaszországnak pedig semmi joga sincs belügyeinkbe beavatkozni, annál is inkább, mert az olasz kormány is elismerte királyságunkat.

A másik interpellációt Dr. Rajár, szlovén agrárpárti intézi a miniszterelnökhöz és azt kérdi, tette-e a kormány intézkedést néhány szlovén falunak a faszisták részéről történt felgyújtása miatt.

Pasics megjegyzi hogy a felelőtlen elemek mindenhol szabadon garazdálkodnak, tetteik rendszerint büntetlenül maradnak; a beográdi kormány ennek dacára több ízben felhívta erre az olasz kormány figyelmét, mely határozott ígéretekkel tett, de a büntösöket még a mai napig sem büntették meg.

Ezután áttérnek a napirendre: az indemnitási vita folytatása. Első szónok Radojevics Anfa (rad) szólal fel, aki élesen bírálja a kormány pénzügyi politikáját „kerülni keli” mondotta „a hibaváló kiadásokat, melyek sajnos még most is előírnyzatba vannak véve. Az indemnitást nem szavazhatom meg”.

Apponyi nyilatkozata a trónfosztó törvényjavaslatról

Budapest, dec. 30. (Eredeti távirat) Apponyinak a köztársasági államformára vonatkozó nyilatkozatát politikai körökben különféleképpen kommentálják, ezért Apponyi ma újságírók előtt a következőket jelentette ki:

— Ahogy én látom, a mai helyzet egy mondatban kifejezhető, bár tudom, hogy ezt a kijelentésemet is el fogják csavarni: A szent korona tana és Szent István koronája csuffá van téve a trónfosztó törvény által és egy új királyválasztást csak egy másodszeri csuffátételnek kellene tekintenem, amit még nehezebben lehetne jóvátenni, mint az elsőt, ezért jobban szeretem, ha az elsónél megállunk.

Utána dr. Jovánovics Momcsilló rad. diszsidens támadja a kormányt, de különösen annak pénzügyi politikáját. Az indemnitás ellen fog szavazni.

Derzsics Iván, nemzeti szociálista elttél a kormány eddigi működését, rendeleteit és követeli, hogy az ország pénzügyi konszolidációját teremtsék már meg. Az indemnitás ellen foglal állást.

Dr. Ribár elnök d. u. 1 órakor félbeszakítja az ülést, folytatását d. u. 4 órára tütekli.

A délutáni ülés 5 órakor vette kezdetét. Elsőnek dr. Simrák Jankó Korosecpárti képviselő szólal fel és egész klubja nevében beszél. Nincsen megelégedve a kormány pénzügyi politikájával, az indemnitásról bő bírálatot ad. Javasolja, hogy minél több pénzt fordítson az állam, iskolák építésére, mert az országban nagy az írástudatlanság. Követeli az adókievéltési módszer módosítását. A bosznia hercegovinai, dalmáciai és szlovéniai helyzet ma tarihatatlan. Fordítson a kormány több gondot a teljes rend felállítására érdekében. Az indemnitás ellen fog szavazni.

Utána Sztrankovics Cséda agrárpárti beszél, aki épügy mint az előbbi szónokok is erősen támadja a kormányt. Találó érveket vonultat fel és előadja a deficit okait. Nagyobb takarékoskodást ajánl a kormánynak. Az államrend védelméről szóló törvényt is felelmi és megjegyzi, hogy azt nem az államrend hanem a demokraták és radikálisok védelmére hozták. Kijelenti, hogy az indemnitás ellen fog szavazni.

Végül Dr. Setyerov Szlavkó, dem. referens védelmébe veszi az indemnitásról szóló törvényjavaslatot és előadja azokat az okokat melyek miatt az indemnitást feleltlenül meg kell szavazni.

Az ülés végén Dr. Ribár elnök szavazást rendel el és az 1921. évi január-február havi indemnitást nagy szótöbbséggel elfogadták.

Az ülés este 7 órakor ért véget.

Beograd, december 30. dollár 65.75, lira 287.60, oszt. korona 1.60, lei 50.85, leva 45.25. **Devizák:** London 282, Newyork 57.25, Milanó 290, Prága 98.95, Berlin 36.85, Bécs 1.24, Bukarest 50.65, Budapest 10.90.

Zürich, december 30. Nyitás. Berlin 275, Newyork 511.50, Milanó 2150, Prága 7.35, Budapest 85, London 2149, Zagreb 195, Wien 19, Páris 41.

Budapest, dec. 30. Zárlat. Napoleon d'or 2390, font 2560, dollár 618, frank 4920, lengyel márka 1850, márka 347, lira 2580, oszt. korona 1150, rubel 5150, lei 465, sokol 893, svájci frank 11950, dinár 900, London 2590, Newyork 620, Berlin 340, Páris 4890, Prága 892.50, Zürich 12025, Bécs 11.50, Zagreb 230.

A noviszadi terménytőzsde hivatalos jegyzéssel december 30-án. Bácskai buza 78 kg 2 százalék kötés 1510, bácskai rozs 72 kg 2 százalék kínát 1300, bánáti új tengeri becskerek paritásban kötés 1075, bánáti új tengeri becskerek vidéki kötés 1085, régi fehér báb kötés 1150. **Irányzat lanyhább.**

A magyar helyzet

Andrássy megjelenik a nemzetgyűlésen. — Kaució a letartóztatott puccsistákért.

Budapest, december 30. (Eredeti távirat) Csütörtökön este újabb megbeszélés volt Andrássy lakásán, amelyen Haller István, gróf Pallavicini, Lingauer, Milotay és Tazler Béla vettek részt. A Pesti Napló szerint Andrássy a január első napjaiban tartandó pártértekezleten fogja kifejteni, hogy az ellene indított házsa ódiúmat nem óhajtja a pártra hártani, ezért az elnökségről lemond és a pártból kilép, hogy addig, amíg eljárás alatt áll, szabad kézzel cselekedhessék. Andrássy a nemzetgyűlésen is felszólalni készül az Idemváltás vitája kapcsán, ugyanakkor megokolja politikai magatartását és megindokolja a legutóbbi idők eseményei alatt kialakult elhatározását.

Kauciót ajánlottak fel a letartóztatott puccsistákért.

Budapest, dec. 30. (Eredeti távirat.) A legutóbbi királypuccs alatt letartóztatott politikusok és katonatisztek védői védelmek szabadlábúra helyezése érdekében óvadékot ajánlanak fel a vádtanácsnak. Rakovszkyért 150.000, Gratzért 300.000, Sygráért 600.000, Schnitzler Agostonért 100.000 koronát ajánlottak fel. A vádtanács a kérelemről holnap fog dönteni. Vázsonyi Vilmosnak Gratz letartóztatása ellen benyújtott felfolyamodását a vádtanács elutasította azon indoklással, hogy a vádtanács elnökének végzése ellen felfolyamodásnak helye nincs. Vázsonyi ezen végzés ellen is felfolyamodást jelentett be.

Miért engedték szabadon Beniczkyt?

Budapest, dec. 30. (Eredeti távirat.) Dr. Lengyel Ernő vizsgálóbíró végzését, amelyben elrendelte Beniczky szabadlábúra helyezését ma kézbesítették a védőknek. A végzés indoklása amely politikai körökben igen nagy feltűnést kelt, megállapítja, hogy IV. Károly az ügyben irányadó időpontig (okt. 23.) nem szűnt meg törvényes király lenni, csupán a királyi hatalom gyakorlása szünetelt. A törvényesen megkoronázott király mindaddig, míg trónjától törvényesen meg nem fosztják, joggal léphet az ország területére, hogy ott a hatalom gyakorlását ismét átvegye. Ennek időpontjára nézve legfeljebb a külpolitikai viszonyokra kellett volna tekintettel lenniük azoknak, akik a királyt utjában elkísérték, erre rábeszéltek, vagy utjának sikerét előkészítették. Mindezen tevékenységükkel egymagában még nem követtek el büncselekményt, mert számíthattak arra is, hogy Károly az esetleges bepolitikai nehézségeket legyőzve a hatalmat a nemzetgyűléstől akadálytalanul átveheti. A király kíséretében volt csapatok erőszakos fellépése azon induló pont, amelytől kezdve a résztvevőket és főképpen a vezetőket a lézadás büntetésének nyomatókos gyanúja terhell. Beniczky ilyen irányban sem vádolható, mert a Rakovszky vezetése alatt álló csoport erőszakoskodásai a terhére nem róhatóak, s ezért a vizsgálat elrendelése sem jogosult.

As osztrák-cseh egyezmény

Bécs, dec. 30. (Eredeti távirat.) Autentikus közlések szerint a prágai és lanai egyezményben első helyen áll egy számszerűleg megállapított pénzügyi hitel, amelyet Csehország felajánl Ausztriának. Azonkívül más fontos megállapodásokat is tartalmaz ez, amelyek még nem kerültek nyilvánosságra, így Csehország bizonyos szénkontingenst is biztosít Ausztriának, ezenkívül tartalmazza a két állam között megkötött tranzit és kereskedelmi szerződést is és a pénzügyi liquidálással összefüggő kérdések rendezését, végül pedig — és ez a legfontosabb — pénzügyi hitelt ajánl fel a népszövetségi hitel helyébe.

Franciaország katonai készülődései

Megszállják a Ruhrvidéket ha a németek nem fizetnek. — Németország csak háromszáz millió aranymárkát fizethet.

Berlin, dec. 30. (Eredeti távirat) A német jóvátétel ügyében még mindig nincs megállapodás. **Franciaország ragaszkodik a januári részlet teljes fizetéséhez**, mert az az álláspontja, hogy Németország, ha talán nehézségek árán is, de mégis tud fizetni. A francia politikusok a fenyegetésektől sem riadnak vissza, mert a megszállott városokból érkező jelentések szerint a **franciák minden előkészületet megtettek a Ruhrvidéken való előnyomulásra**, ha

a németek nem teljesítik fizetési kötelezettségeiket. Havenstein, birodalmi bankigazgatója kijelentette, tudatni fogja a jóvátételi bizottsággal, hogy Németország aranykészletének igénybevétele nélkül, **február tizenötödikéig maximum háromszáz millió aranymárkát fizethet**. Ha kénytelen volna a bank, aranykészletéhez hozzányulni, akkor is csupán egymilliárd és hatszázmillió aranymárkát fizethet a követelt kétmilliárd helyett.

Pusztit az éhhalál Oroszországban

Az orosz segélyakció főbiztosának jelentései. — Kipusztul a lakosság kétharmada. — Gyermekholttettek hekatombái.

Elszorul a szív és összebörzad a lélek azoknak a minden emberit fölülmuló borzalmaknak megsejtésében, amelyeket fájdalmas erővel rajzolnak elénk az Oroszországból érkező jelentések. Az orosz városok utcáin, mezőkön és falvakban az éhhalál arat. A temetőkben az egymásradobált, temetetlen gyermekhullák százai, s az utcákon kóbor ebek tépik a csonttávozott holttesteket. A legremsőbb viziókban nem festhet a fantázia láza olyan szörnyűséges képeket, amilyeneknek ma idegrontón hű mása az egész bolsevikifertőbe merült orosz „proletárállam”. Az orosz kormány jelentéseinek még lehetett propagandája, de Nansen jelentéseinek teljességben hitelt lehet adni. Két szikratáviratát az alábbiakban adjuk:

Berlin, dec. 30. Nansen, az oroszországi segélyakció főbiztosa két szikratáviratot küldött Moszkvából Európába. Ezekből a szikratáviratokból vesszük a következő megráó részleteket:

Moszkva, dec. 25. Saratov és környéke. Még néhány héttel ezelőtt a saratovi gyermekotthonban naponla 30—40 ember halt meg. Mióta konyháink szervezve vannak, már csak 3—4 hetenkint. A környéken az állapotok sokkal rosszabbak. A menekültek egyetlen otthonában 42 ember halt meg tegnap éjjel. Meglátogattam egy falut, lakosai közül csak

ezereszet találtam otthon. A másik 2000 vagy meghalt vagy nyugat felé menekült. Az itthon maradtak is közel vannak a halálhoz... Eddig még teherautókkal, lovakkal, tevékkel tudtuk az élelmiszert szállítani, de a teherautók már elakadnak a hóban, a lovak pedig elpusztulnak. Tegnap egyetlen nap folyamán 14 ló temét számláltam meg.

Moszkva, dec. 25. Meglátogattam Samarát és környékét. A nyomor a legsötétebb föltevést is felülmulja. Buculak környékén a kékerek dolgoznak. **915.000 főnyi lakosságból 534.000 embernek nincs mit ennie. Tavaszra a lakosság kétharmada meg fog halni.** Buculak városban minden reggel az utcáról szedik fel a férfiak, nők és gyermekek holttetemet, de sok halott napokig hever a maga helyén. Magam láttam egy holttetet az utcán, melyet a kutyák téptek szét. A temetőben 80 egymásra hányt meztelen gyermek holttestet láttam, melyeket két nap alatt szállítottak oda. Ezek Samara folyamvidékéről való adatok, ahol az állapotok még jobbakk, mint másutt. A földek meg vannak szántva, de nincs mivel bevetni azokat. Európa népei és kormányai talán meg fogják érteni a szörnyűséget, amelyről itt szó van. A beavatkozás már későn jött, de még mindig van idő cselekedni...

Vilmos császár tiltakozik a nemzetközi bíróság elé való állítása ellen

Bécs, dec. 30. (A Délbácska bécsi szerkesztőségétől.) Két érdekes levél kerül legközelebb nyilvánosságra a berlini „Deutsche Allgemeine Zeitung.” Stinnes fölapijának kiadásában. Az egyik terjedelmes levelet Hindenburg vezértábornagy írta Hanoverből 1921. március 30-án Vilmos excsászárnak doorni számüzetésébe. Ebben a levélben Hindenburg megköszöni uralkodójának érdeklődését a vezértábornagy felesége betegségének idején, majd rátér az aktuális politikára és foglalkozik Lloyd George azon kijelentésével, hogy ő aki 1920. december 20-án kifejtette, hogy 1914. nyarán senki sem akarta a háborút, most mégis kijelenti hogy a németek felelősek a háborúért és ha ennek a felelősségnek következményeit nem akarják viselni, úgy szerződésességgé kell velük bánni. (Az angol miniszterelnök ezen ismeretes kijelentését három héttel Hindenburg levelének kelte előtt tette meg a londoni konferencián 1920. március 3-án.) Hindenburg azonban nem annyira Lloyd George kijelentésén, mint inkább a londoni konferencián részt vett delegátusok magatartásán, akik a német nép felelősségét elismerték, botránkozik meg. Ezek után biztosítja az excsászárt törhetetlen hűségéről és azt bizonyítja, hogy sok évtizedes katonai szolgálata alatt számtalanszor alkalma volt meggyőződést szerezni a császárnak őszinté békeszeretetéről.

Vilmos excsászár már öt nap mulva, április 5-én felel Hindenburgnak. Mindenekelőtt megköszöni a vezértábornagy megleghangú

levelét, majd ő is foglalkozik a Hindenburg által felvetettével és tiltakozik a császári Németország elleni rágalommal szemben. Szerinte szó sem lehet Németország felelősségéről, mert ma már világosan be van bizonyítva, hogy a háborút a szövetséges ellenfelek készítették elő, tervszerűen. Németországnak érdekében állana, ugymond, hogy alaposan foglalkozzanak a háborús felelősség kérdéseivel. A háború befejezése után a német delegátusok loyálisan felhívták az ántártot ilyen vizsgálat lefolytatására, de a szövetségesek mégcsak nem is foglalkoztak érdemileg a német javaslattal. Az ellen is tiltakozik Vilmos excsászár, hogy őt vádolják a háború előidézésével, mert ő mindig a békét akarta és ezt adatokkal is tudja bizonyítani. Épen ezért igazságtalan lenne, ha őt nemzetközi törvényszék elé állítanák, miként azt francia politikusok még mindig tervezik. Vilmos excsászár érdekes levelét, amely, miként említettem Hindenburg levelével együtt legközelebb szösz szerint nyilvánosságra kerül, avval végzi, hogy az azóta elhunyt excsászárnő állapota mindinkább rosszabbodik. (sz. p.)

Hivatalok és irodák a magyar, német, szerb és horvát nyelvű íróasztali előjegyzési hetinaptár szükségletüket fedezték közvetlenül a Lustig féle naptárkiadóhivatalnál Osljeken. **Darabja csak 5 dinár.** 2078 3-5

Terjed a német vasutasztrák

Berlin, dec. 30. (Eredeti távirat.) A német vasutasztrák áterjedt Nyugatnémetországra, valamint a kölni és esseni kerületekre is.

Berlin, dec. 30. (Eredeti távirat.) A német vasutasok szövetségének berlini naggyűlése az általános sztrák mellett foglalt állást. A „Vorwärts“ szerint a sztrák ma este felváltáskor megkezdődik.

Berlin, dec. 30. (Eredeti távirat.) A vasutasok sztrájkja miatt a forgalmi viszonyok igen súlyosak. A sztrákban eddig csak a vasúti munkások vettek részt. A vasutasok és állami alkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége távol áll a mozgalomtól.

Oszták közigazgatás Nyugatmagyarországon

Bécs, dec. 30. (Eredeti távirat.) Burgenland közigazgatási centrumát ideiglenesen Savanyukuton rendezik be. A tartomány végleges székhelye Vasváron lesz. Az oszták közigazgatás január másodikán kezdi meg működését.

A magyar indemnitás.

Budapest, dec. 30. (Eredeti távirat.) A magyar nemzetgyűlés ma folytatta az indemnitás vitját. Geiger Miklós felszólalásában főképpen a sajtókérdéssel foglalkozva örömmel üdvözölte a kormányt, amely megszüntette a cenzurát, majd hosszasan beszélt a munkáskérdésről.

A franciák ratifikálták a Magyarországra vonatkozó gazdasági határozatokat.

Páris, dec. 30. (Eredeti távirat.) A kamara külügyi bizottsága tegnap egyhangulag elfogadta Guernier jelentését a trianoni szerződésnek Magyarországra vonatkozó gazdasági határozatainak ratifikálásáról.

Huszár Károly akciója a magyarországi nyomorgókért.

Budapest, dec. 30. (Eredeti távirat.) Huszár Károly, volt magyar miniszterelnök meghívót bocsátott ki a „Láthatatlan vendég“ szeretet estélyére, amelyet 1922 január 27-én rendeznek az országházban. A meghívóban kiemeli, hogy az éhség és nyomor nem ismer fajt, osztálybeli és felekezeti különbségeket, mert egyetlen embernek sem szabad éhenhalni, egyetlen gyermeknek sem szabad elpusztulni és egyetlen családnak sem szabad tönkremenni azért, mert azok akik segíthetnek, a jótékony-ságnak feltételeket szabnak. Forrjon össze újra a társadalom, a cselekvő szeretet áldozatkészségének tüzeiben.

Az estélyre mindenki kaphat meghívót, aki legalább tízezer koronát aján-dékozik a „Láthatatlan vendég“ javára.

Az új négyesszövetség terve a francia sajtóban

Franciaország likvidálni akarja az eddigi európai politikát. — Vissza Washingtonba! — A szárazföldi béke őszinté biztosítása.

Briand és Lloyd George londoni tárgyalásaiban egy új európai politika körvonala bontakoznak ki. A távolkelet kérdésének elintézésére Washingtonban kötött négyes szövetség és az ir. kérdés megoldása szabad kezet adott Lloyd Georgenak arra, hogy teljes figyelmét az angol munkanélküliségnek és ezzel kapcsolatban az európai kérdésnek szentelje. Az európai kérdés nem oldható meg Németország nyugodt fejlődésének és Oroszország újjáépítése nélkül. **A londoni megbeszélések tengelyében tehát a német jóvátétel és az orosz újjáépítés állanak, még pedig olyan összefüggésben, mely lehetővé teszi a ma egymás ellen izgatott Francia- és Németországnak az esetleges együttműködését is.**

Franciaország tiltakozott a szárazföldi leszerelés ellen. Anglia pedig a legerőteljesebben sürgeti a szárazföldi leszerelést. Lloyd George az új politikai világhelyzet nyomása alatt akarja rábírní Franciaországot, hogy az angol miniszterelnöknek az összes európai kérdések rendezésére irányuló terveihez hozzájáruljon. Ezt a rendezést Lloyd George még mindig hajlandó Németország költségén eszközölni, de ugyanakkor elérni kívánja azt, hogy Franciaország egyszer mindenkorra mondjon le a rajnai katonai akció tervéről és adja fel a Ruhrvidék megszállására irányuló megtorló szándékot.

A megváltozott helyzet mellett Franciaország is kénytelen az adott tényekhez alkalmazkodni. A franciáknak a helyzettel szemben tanúsított megértését világosan fejezi a Petit Parisien következő közleménye:

„**Mit akar Franciaország?** Biztonságot, mely valamely egyszerű nyilatkozaton nyugszik. Franciaországnak megnyugtató szerződésre van szüksége. Mit kíván Anglia? A gazdasági élet zavartalan visszaállítását Európában. Más szavakkal: Franciaországnak szövetség, Angliának garancia kell arra, hogy — akármilyen különösen hangzik is — evvel a szövetséggel nem történik visszaélés. Ha Anglia őszintén törekszik arra, hogy a szárazföldön a békét biztosítsa, nem lesz nehéz a megnyugtatóra való formulát megtalálni. Akkor ki fog tűnni, hogy Angliával és Németországgal közösségben Oroszország újjáépítésében is hajlandó érdekeltséget vállalni. Vagyis adva az alkalom arra hogy Franciaország és Anglia közt, amire a fegyverszünet óta nem volt mód — a félreértések kiküszöböltessenek. Ehhez az általános likvidáció valamely formájára van szükség. Akkor meg fogja találni azt az utat is, amely mindkét államot visszavezeti Washingtonba, Hughes tudtára adta Briandnek, hogy csak ak-

kor kaphat Európa támogatást, ha Anglia és Franciaország egyetértenek.“

Kérdés azonban az, hogy a francia kamarában és a közvéleményben megtalálható-e ehhez a politikához szükséges fedezet. De ez európai kérdésnek ilyen nagyvonalu, új kilátásai mellett pillanatnyilag vesztett fontosságából az a kérdés, hogy milyen formában és mennyit kell 1922-ben jóvátétel címén fizetni Németországnak. A békülékenységek kényszere kezdi valamelyest felderíteni az európai láthatárt. Ezen a láthatáron a váratlan alakulások még sok meglepetést hozhatnak. Két meglepetés már is a pillanat küszöbén áll: Anglia, Franciaország együttműködésének lehetősége Oroszország újjáépítésében. Még ennek is előtte jár az angol politikának az az elhatározása, hogy Anglia hajlandó hivatalosan is elismerni az orosz szovjetkormányt.

A kiegyenlítődés jegyében haladó Európa — mint azt a Petit Parisien közleménye is mutatja — számíthat egyedül Amerika támogatására is. Épen most egy éve, hogy Max Cornick szenátor, Harding bizalmasa, akit Harding Európába küldött, ismét hajóra szállt, hogy hazautazzék. Cornick akkor így nyilatkozott:

— Az ember úgy érzi magát, mintha egy hosszú alagut elején állna, melynek végén csak nagyon kis világosság látszik. Ez a nagyon kis világosság Európa közös erővel való újjáépítésének lehetősége.

Mintha ezekben a napokban ez a világosság kissé nagyobbodott és közelebb jutott volna.

A római konferencia

Bécs, dec. 30. (Eredeti távirat.) A Neue Freie Presse jelentése szerint a júliusban félbeszakított római konferenciát folytatni fogják január 24-én, amelyen az utódállamok ismét részt vesznek.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvény-Társaság :-: Novi-Sad.

Alaptőke . . . 6 millió korona
Tartalékok . . . 45 „ „
Betétállomány . 40 „ „ 333

Takarékbetéteket elfogad 6⁰/₁₀₀-os kamatozással azonnali visszafizetés kötelezettsége mellett. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 hónapra leköt, úgy magasabb kamattételt biztosítunk.

Salma

az elpusztíthatatlan
kaucsuk
cipősarok.

HIREK.

EGY AUTO

robogott tegnap végig az utcán. A Duna utcán. Nem azért mondom, mintha ez valami újság volna, nem. Vagy talán mert irigylem az auton járókat; korántsem. Bár mindenki gépkocsin száguldana végig a város utcán. De ez az egy autó mégis csak valami más volt, mint a többi. Szürke volt e, vagy fekete igazán nem fontos. Autó volt. Három volt rajta. Egy sofőr, egy gazdag ur, meg a tikkérja. Az autó rohant és a Duna utcában sár volt. Úszott az aszfalton a ragadós tömeg és benne padák, meg kezek mecskolták be fényes patkójukat, és ragyogó lakirozásukat. A sár nyugodtan feküdt és csak akkor emelkedett fel tiltakozása jeleit, amikor végigrohant rajta valami. Ilyenkor dühében — mert csendes jólétben zavarják — nagyokat ugrott, néha egészen fel az első emeletig. De mire felért, erőt vett rajta a kényelemszeretet, lusta volt lefáradni a pocsoltyáktól láthatatlan aszfaltra és inkább maradt a falon, ablakon, kizaklatúvegen már ahova feljutott. En nem különösen nagyon haragudhatott. Pedig nem vértettem meg ellene, soha sem akartam felpiszkálni, nem törődtem vele. Mégis amikor az autó végig robogott benne, nagyokat prüszkölt és — bocsánat a kifejezésért — köpött, még pedig éreám. Kialdában, vastagon, mintha előrehaladott tébcéje volna. Az autó meg végtatott. Mit törődik az a sár dühével és bosszújával, amit rajtam töltött ki. Hogy a télikabátom tönkrement, annak sem ő az oka, hanem én. Miért nem járok autón. Így kell nekem.

— **Új lapfejjel jelenik meg 1922. január 1-től kezdve a „Délbácska”.** A címbetűk az eddiginél jóval kisebbek és egyszerűbben stylizáltak. Az új klisé az Angerer és Göschl bécsi cég kliségyárában készült.

— **Lemondott a lakáshivatal elnöke.** Dr. Povolni Milán a feljebbviteli bíróság tanácselnöke, a lakáshivatal elnöke, a szociálpolitikai miniszteriumhoz benyújtotta a tisztviselési való lemondását. A miniszter ezidélre még nem döntött arról, hogy elfogadja-e a lemondást.

— **A szabadkai vasutigazgatóság ólomszükséglete.** A szabadkai vasuti igazgatóságnak 2000 kg. puha ólomra van szüksége. Az érdekeltek felhívatnak, hogy ajánlatokat az ár és szállítási módokat megjelölésével a fenti igazgatóság gazdasági hivatalánál terjesszék be.

— **Jugoszláv ker. ügyönkség Leipzig-ban.** A kereskedelmi miniszterium határozata alapján Leipzigban priviligizált kereskedelmi ügyönkség nyílt meg. A párisi kereskedelmi ügyönkség Hayreban és Duncerque-ban fiókot nyitott.

— **Nagy éhség lesz 1923-ban. (?)** Sir William Beveridge egy londoni gazdasági folyóiratban az „Economic Journal”-ban megjövendöli, hogy 1923-ban szokatlan sok esőzés és nagy hideg lesz, miáltal az egész világon nagy élelmiszerhiány fog beállni. Az 1923-as év e tekintetben hasonlóan fog az 1315-hez, amikor egész Európában éhségjárvány pusztított. E jövendöléshez egy londoni újság megjegyzi, hogy ma a modern közlekedési eszközök korában nagy veszélytől nem lehet tartani.

— **A szabadkai vasutigazgatóság árverése.** A szabadkai vasutigazgatóság 1922. évi február 7-ére írásbeli árverést hirdet 500 kg. lenolajra, 300 kg. bécsi terpentínre és 6000 kg. közönséges terpentínre. A közlebbi feltételek a fenti igazgatóság gazdasági hivatalánál tekinthetők meg, ugyanott vételek fel az írásbeli ajánlatok. Belföldiek 5 százalék, külföldiek 10 százalék bálnapénzt kötelesek előre lefizetni.

— **Válságos Kiss József állapota.** Budapestről táviratozzák a Délbácskának: Kiss József állapota válságosra fordult. A táplálkozása minimális. A megtartott konzilium szerint az agg költő menthetetlen. A katasztrófát minden percben várják.

— **Ma nagy Sylvester-táncmulatság** a Sloboda nagytermében este 8 órával kezdettel.

— **A Szrmecsányi—Benkő pisztoly-párbaj.** Budapestről táviratozzák a Délbácskának: Ma folyt le a Szrmecsányi Benkő pisztoly-párbaj Szrmecsányi pisztolya csütörtököt mondott, Benkő lövése nem talált. A felek kibékültek, miután Benkő a párbaj után kijelentette, hogy a királyt személyében nem volt szándéka megsérteni, csupán cselekedetében bírálta.

— **Kiraboltak egy vonatot Sopron mellett.** Bécsből jelentik: Tegnap a bécsi személyvonatot, amint elhagyta a nyugatmagyarországi határt, az utlevélvizsgálat után, két osztrák hadseregbeli egyenruhába öltözött fegyveres alak támadta meg. A katonák az utasokat teljesen kifosztották s aztán leszálltak a vonatból. A bécsi lapok erőlyes vizsgálatot követelnek.

— **Zita Svájcba utazik.** Londonból táviratozzák: A nagykövetek tanácsa mégis megengedte Zitanak, hogy fia operálásához Svájcba utazzék. Zita haladéktalanul elutazik Maderárból.

— **Mi van a felemelt dohányárakkal?** A Beogradskai Daevnik jelentése alapján tegnapi számunkban közöltük a dohányjövédék tervbevett felemelt árait. Ma beogradai tudósítónk telefonálja, hogy a beogradai állami egyeduralom vezérigazgatósága a jövédelmi végeredmény összeállításánál várakozáson felüli eredményt állapított meg. A vezérigazgatóság ezért elhatározta, hogy a tervbevett felemeléstől egyelőre eltekint.

— **Szilveszter-esti istentisztelet.** A rom. kath. plébánia templomban az évvégi hálaadó istentisztelet ma délután 5 órakor kezdődik.

— **A részvények latébehelyezése.** A kereskedelemügyi minisztérium úgy döntött, hogy a jövőben ne engedélyezzék a részvények külföldön való letétbe helyezése ha ez olyan célból történik, hogy a részvényesek üléseit megtarthassák a külföldi intézet székhelyén.

— **A részvénytársaságok évi mérlegei.** Miután néhány honi részvénytársaság nem teszi közzé a „Szlusbene Novine”-ben évi mérlegét a kereskedelemügyi minisztérium úgy határozott, hogy az összes szerbiai, montenegrói, bácskai, bánái és baranyai részvénytársaságok kötelesek évi mérlegeiket a „Szlusbene Novine”-ben (Hivatolapban) közzétenni az összes többi tartományban székelő részvénytársaságok pedig amelyeknek alapítókéjük meghaladja az egy millió dinárt, mérlegeiket a tartományi és a beogradai hivatalos lapban kötelesek közzétenni.

— **Szilveszter-este ne gondolkozzék, mert biztosan jól fog mulatni a Slobodanagytermében megtartandó nagy táncmulatságon.** 2131—1—3

— **Dr. Müller Andor és Fischer Klári** január 1-én tartandó esküvője betegség miatt elhalasztatik.

— **Közönségyilvánítás.** A Frohsin dalégyület vezetősége mindazon pártfogóknak, hölgyek és uraknak, akik a f. hó 26-iki dalégyületén fölülfizettek, ezennel hálás köszönetet mond.

— **A református ifjúság zártkörű Szilveszter-estélyét** f. hó 31-én este 8 órai kezdettel Fehér Gyula vendéglős helyiségében (Alkotmány utca) fogja megartani, mely alkalomra az egyesület műkedvelő tagjai, alapítói és pártfogóitait ezután hívja meg a rendezőség. Belépő díj nincs.

— **Mindenki ott lesz december 31-én a 8 órai kezdettel megtartandó táncmulatságon a Slobodában.** 2129—2—3

SZINHÁZ—MOZI.

A revizor. Gogol híres komédiájának premiérje csütörtökön volt nagy sikerrel. A dráma együttes ez alkalommal alapos munkát végeztet Ossipovic rendezése pedig művészi érzés öltett tanubizonyosságot. Ma újból a revizor kerül színre.

Orpheus az alvilágban. Január 2-án lesz ennek a két felvonásos vígoperának a bemutatója a színházban. A darabot Jacov Ossipovic rendezi. Az előadás keretében az egész drámai és operai személyzet fel fog lépni.

— **Szilveszterest a Chat Noirban.** A Chat-Noir szenzációs sikerűnek ígérkező Szilveszterest rendez ma este, amelynek keretében sorsjátékot rendez az igazgatóság. Kisorsolásra kerül 10 darab malac, 50 üveg pezsgő, a legkülönbözőbb borok és likőrök. A sorsjegyek ára egy dinár és mai elővételben vásárolható. A műsor ma este 9 órakor kezdődik.

SPORT.

Rovatvezető: Nemes Károly

Nemes Károly Szilveszter estén nagy éjféli táncbemutatóval egybekötött táncestét rendez a Winkle-féle söracsarnokban. Kezdeté este 8 órakor. Meghívó nem lesz kibocsájtva

A pályák ügye az új év első heteiben kerül szóba a városi tanácsban. Mint értesülünk, egyesületeink közös deputációval fogunk dr. Tapavica városi tanácsnoknál megjelenni, hogy rámu'assanak a sporttelepek centralizálásának hibáira és hátrányaira. A sporttelepek legideálisabb elhelyezése, ami véleményünk szerint úgy lenne megoldva, ha egyet a tisztviselőtelepeken (kórház körül), egyet a szilyemgyárnál, egyet pedig a strand uton a tó-téshez közel engedélyezzenek.

A novisadi sport társadalom találkozója lesz ma a Winkle söracsarnokban Nemes Károly táncestélyén. Különösen polgárságunk ifjúsága érdeklődik az estén bemutatásra kerülő modern táncok (fox trot, roktime, shimmi, kaszáló stb) iránt. De a nem táncoló közönség sem fog unatkozni, mert egy jó nevű cigányzene gondoskodik arról, hogy emelkedett hangulatban lépünk az új esztendőbe. Tánc este 8-tól reggel 4-ig. Külön meghívókat az idő rövidsége folytán nem lehetett szétküldeni. Ezután is felkéri tehát a rendező lemerőst és sportbarátait, hogy az estén megjelenni sziveskedjenek. Pesics vendégül a rendező vendégül árakon szolgálja ki a közönséget a legkifinomult ételekkel és italokkal. (Belépti díj személyenként 7 dinár). Tekintve a táncest nyilvános jellegét asztalokat előre lefoglalni nem lehet. A pénztár a vendéglő utcai bejáratánál lesz elhelyezve.

30.000 magyar koronára becsülik annak a két serlegnek az értékét, melyet az MTK kapott karácsonyi németországi turáján az FC Nürnberg, illetőleg a „Der Kicker” nevű sportlaptól.

Timár Pestre érkezése nagy örömet keltett az NSC berkeiben. Éppen egy centercsatárra volna a nevezett egyesületnek égető szüksége és így mindent elkövet Timár anyag-egyesülete, hogy „megtért” fiát szereplésre bírja.

Nagy probléma előtt fog állni tavaszra az OSKV, mert Száraz és Ecet személyében két, majdnem egyenlő tudású balszélsővel rendelkezik. Mint halljuk, Száraznak egy belső csatárposztot szántak.

Még mindig szunyókálnak és semmi előkészületet nem tesznek a novisadi egyesületek a január elsei beogradai közgyűlésre. Akkor, midőn ők boldog újévet kívánnak egymásnak itthon, egy évre ismét a „dalonba” teszik őket ugyanakkor Belgrádban. Ugyis jó?

Feloldó szerkesztő: Dr. Szilveszter Rész. Kladólapajdosos: Fátó Ferenc és társai.

A közönség közkívánatára minden vasár- és ünnepnapon családias Gyermekek-délután

rendez az **Amerikai Bar.** Az előadás kezdete d. u. fél 3 órakor. — Az egész műsor szigoruan szolid jellegű. — Rendes helyárak. 2134

Apró hirdetések.

RETORTA FASZÉN leg-primább minőségben vagonrakományként kapható Hubert Lajosnál Novisad, Zeleznička ulica 17. a TESLICI IPARMŰVEK vojvodinai és szerémségi vezérképviselője. 5-12

Idősebb volt közigazgatási TISZTVESELO, ki a szerb-magyar és német nyelvet bírja, keres azonnali vagy későbbi belépésre hasonló vagy rakárnoki állást. Ajánlatokat Martinovski Lajos névre a kiadóba kérek. 2159

Kovács szén I-a

7000 kal. Waggonszámra legolcsóbb napi árban rendelhető

G. SCHACHTITS, Novi-Sad

Telecki-ut. 26. szám. 2145

Elektromechanikai műhely KRIZSÁK ISTVÁN

Novisad, Duna-utca 17. — az udvarban — elvállal mindenemű az elektromechanikai szakmába vágó javításokat, villanyberendezéseket, motorok és dinamógépek felállítását; házicsengőket és telefonokat javít és berendez, szintugy varrógépeket, kerékpárokat, gramofonokat stb. stb. 2154

Mindent a legolcsóbb árban.

BUFFET

Mindenféle hideg és meleg ünnepi étel készítését,

társas-vacsorák és bankettek

házonkívüli rendezését vállalják

PAULÁT és TÁRSA

vendéglősök, Futoska ulica 83.

A cég beltagja a londoni Bucenham Palace-Hotel, a beogradi Kolatac-étterem és a budapesti Hungaria szálló konyhamestere volt. Rendeléseket felvesz Obermüller hentesáru üzlet (az Erzsébet-szálló épületében) Ugyanott a fentnevezett cég mintakészítményei a kirakataiban megtekinthetők, u. m.:

Libamáj aszpikban. Hideg fogas körözve. Fogas medaillon, tartár mártással. Tok, Alexandra-módra stb.

Muzeum részére:

- RÉGI festmények
- RÉGI fegyvereket
- RÉGI igazi antik-tárgyakat
- RÉGI történelmi fontosságú tárgyakat
- RÉGI arany, ezüst, bronz és porcellánt vesz

A MERIKAI ÁRUHÁZ

2011-4-12 Novisad, Kralj Alexandra-ulica 52. sz alatt.

ERZSÉBET

december
31

SYLVESTERI MULATSÁG.

Elköltözés miatt eladó

jutányos áron egy teljes berendezésű ebédlő, ugyanott egy jó karban levő farkasbőrbeállásos utazó bunda is. — Cim Bana Jelačić-utca 15. (Mikes Kelemen.)

TELEFON HÍVÓSZÁM: 350

HÚSVÁGÓGÉPEK

legjobb minőségben, füstcsövek, könyökcövek, kocsirugóacél, kész kocsirugó, lópatkó, patkósarok, saazi patkószeg, slivas, valódi Winter-tengely, méretlemez, fekete 1/2-5 mm. tető és zárlemezek, fehér horgány és horgányozott lemezek, épület és butorvasalások, valamint egyéb vasárak nagy választékban legjutányosabb áron 1315-9-0

kaphatók KUSZLI GYULA

vaskereskedésében, Novisad, Temerini-utca 8. sz. (A hét csillag vendéglővel szemben.)

LEGDIVATOSABB! LEGOLCSÓBB!

Férfi szalon-öltönyök,
Felső kabátok 2108-2-2

Fehér Pál szabómester-
nél, Futaki-ut 34 készülnek.

ELADÓ HÁZ.

Szent István-utca 24 ik számú ház (900 □ öl telekkel együtt) szabad kézből eladó.

Egy GŐZ UTIHENGER

és 30 HP. gyárimagánjáró szívógázmotoros cséplőgarnitúra szán-
tásra is felszerelve, eladók VA-
DÓCZ KÁROLY-nál Topola.

MINDENKI

ott lesz a nagy

SYLVESTER

táncmulatságon a SLOBODA
nagytermében dec. 31-én.

Rendezi:

Rosenberg Hermann

táncitanár. 2132

ASZTALOS-GÉPEK:

1 drb. egyengető és vastagsági gyalu, 500 m m széles, kelelő szerkezettel — 1 drb. szalagfűrész, 800 m m korongátmérettel, ferdén állítható asztallal. — 1 drb. comb. marógép, hosszlyu-fűrő és körfűrészrel, és 1 drb. autom. köszörűgép, háboru előtti német gyártmány, alig használt állapotban eladók. Ugyanott különféle faanyag és féligkész faárú is kapható. — Érdeklődések

Schrenk Mátyás, Starifutog

cimre kéretnek. 2141-2-2

APOLLO
MOZGO

DEC. HÓ
31

A sárga méreg.

Szerelmi dráma 6 felvonásban.

BÉRZONGORA

azonnalra kerestetik. Közvetítőik di-
jaztatnak. „RAPID“ hirdető-iroda
2152
2-2 Novisad, Futoska-u. 24. Telef. 276.

SZILVESZTER Estéjén

teljesen újonnan átalakítva nylik meg a

CLUB kávéház

Uri családok kellemes találkozó helye. Elsőrangú cigányzene. — Kitűnő kiszolgálás. — A Zsidó Nemzeti Egyesület és a Juda Makkabi Sportclub egyesületi helyiségei a tagok rendelkezésére állanak. — Szíves pártfogást kér 2153

a tulajdonos és Jenőke főpincér.

Szállítási- és fuvarozási vállalat

KRUMESZ P.

Ujvidék Futaki utca 82. szám alatt. Elvállal hely-
bell és vidéki árufuvarozást és áruherakltározást.
Telefon: 270.

Szerb, magyar és németül

beszélő, gyakorlattal bíró tisztviselő ja-
nuár 1-ére állást változtatna. 2127-1-2

Cím: „RAPID“ hirdetési irodájában.

AMERIKAI BAR ORFEUM

December 16-tól kezdve az Amerikai Bar-
ban teljesen új beosztás. A közönség ked-
vencei: Partos, 2 Fleith, Alaska, Pufke és
Pafke, valamint a 2 Tulwey új szenzációs
 attrakciókat nyújtanak. Igen komikus mut-
tatványok! Kellemes szórakozás hajnalig
Probst—Massaryk kvartet mellett.

Eladó fajtisza fél éves

FARKASKUTYA

Alkotmány-utca 14. szám.